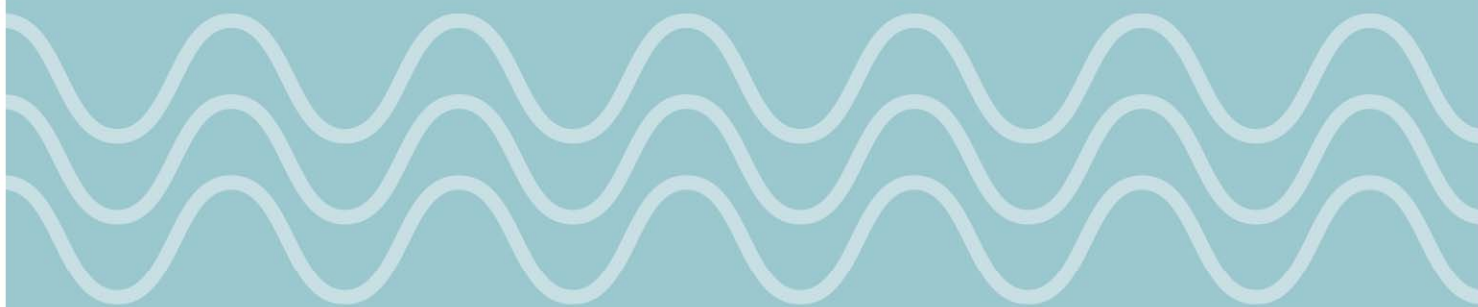

RAPPORT OM UTDANNINGSKVALITET

2017/2018

Styrebehandlet 20.12.2018

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Iverksatte kvalitetsfremmende tiltak:	3
Studentmedvirkning.....	3
Etablere en meritteringsordning for fremragende undervisere	4
Internasjonalisering, spesielt studentutveksling (delstrategi internasjonalisering)	4
Studentombud.....	5
Utvalgte kvalitetsindikatorer	5
Endringer og forbedringer i kvalitetssystemet 2017/2018	7
Nettsider.....	7
Utdanningsutvalget (UU).....	7
Rollebeskrivelser	7
Systemer for melding	7
Nye verktøy	8
Ph.d.-utdanningene.....	8
Ekstern vurdering	8
Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Nord universitet	9
§ 4-1 (1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.....	9
§ 4-1 (2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.	9
§ 4-1 (3) Institusjonen skal ha ordninger for å systematisk kontrollere at alle studietilbud tilfredsstillor kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift, og eventuelle tilleggskrav fastsatt av institusjonen.	12
§ 4-1 (4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.	13
§ 4-1 (5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.....	15
§ 4-1 (6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.....	16
Avslutning	17

Innledning

Rapport om utdanningskvalitet er en årlig rapport til styret med underliggende organ, om Nord universitets systematiske kvalitetsarbeid. Årets rapport skiller seg fra de foregående ved at den er strukturert rundt kravene i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning §4-1 (studietilsynsforskriften). Rapporten viser hvordan kvalitetsarbeidet innen de enkelte studieprogram er med å sikre at en etterlever kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet fastsatt i forskriften. I tillegg viser rapporten hvilke nye elementer som er tatt inn i kvalitetssystemet, og hvordan styrets vedtak fra fjoråret er blitt fulgt opp.

Det systematiske kvalitetsarbeidet for å sikre og videreutvikle god utdanningskvalitet ved institusjonen, er et kontinuerlig arbeid. I løpet av studieåret 2017/2018 har en rekke viktige innholdselementer blitt forankret og implementert i kvalitetssystemet.

Den aktivitet som har hatt høyest prioritet i år, har vært å avklare hvilken rolle den enkelte ansatte har i arbeidet med å sikre god utdanningskvalitet. Arbeidet med rollebeskrivelser ble gjennomført gjennom flere runder i det sentrale utdanningsutvalget (UU), der alle fakultetene er representerte ved prodekan for utdanning. I tillegg ble det også gjennomført en høringsrunde med dekanene før endelige ansvars- og rollebeskrivelser ble vedtatt gjennom et rektorvedtak.

Slik vil Nord sikre at alle ansvarslinjer er beskrevet, og at alle aktiviteter har en definert eier som både er lært opp og er bevisst på sitt ansvar, og som utfører de oppgaver rollebeskrivelsen inneholder. Det er utarbeidet rollebeskrivelser for alle nivå fra styret og studenten via rektor til prorektorer, dekan, prodekan utdanning, faggrupeleder, studieprogramansvarlige, emneansvarlige, undervisere til administrasjon. Alle utvalg med oppgaver innen kvalitetsarbeidet, UU, Læringsmiljøutvalget (LMU), fakultetsvise utdanningsutvalg og Forskningsutvalget (FU) har egne mandat. På denne måten oppnår en at alle elementer i studentens læringsbane kvalitetssikres og dekkes inn av et ansvarsområde (se figur senere i rapporten).

UU vedtok i vårsemesteret at alle emner skal evalueres hver gang et emne gjennomføres, enten som midtveiseevalueringer eller som sluttevaluering. Studieprogramevaluering skal gjennomføres minimum som et dialogmøte mellom den emneansvarlige og de studenttillitsvalgte en gang i året. Etter at emneevalueringer er blitt gjennomført, rapporterer emneansvarlig til studieprogramansvarlig (SPA). SPA skal utarbeide en årlig programrapport til fakultetsledelsen som inngår i fakultetenes kvalitetsrapport. Rapportering av utdanningskvalitet fra fakultetene danner igjen grunnlaget for rektors rapport til styret.

Iverksatte kvalitetsfremmende tiltak:

Studentmedvirkning

Studentene er viktige bidragsyttere i kvalitetsarbeidet ved Nord universitet. For å sikre studietilbud med høy kvalitet er universitetet avhengig av medvirkning fra studentene. Det være seg tilbakemeldinger som angår innholdet i studiene, måten undervisningen gjennomføres på så vel som de sosiale og fysiske rammene rundt studiene. På en egen nettside spesielt rettet mot studentene har universitetet samlet informasjon om hvor de deltar og har påvirkningskraft i kvalitetsarbeidet, hvilke kanaler de kan benytte for å gi tilbakemelding og hvor de finner informasjon om resultatene fra det systematiske kvalitetsarbeidet. Studentene er ellers aktivt deltakende i kvalitetsarbeidet gjennom representasjon i en rekke sentrale råd og utvalg.

Etter ønske fra studentparlamentet har universitetet igangsatt planleggingen av et eget opplæringsprogram for studenttillitsvalgte. Både universitetet og ikke minst studentene selv ønsker

en tydeliggjøring av hva det innebærer av ansvar og oppgaver å være tillitsvalgt. Rutiner for valg av tillitsvalgte har vært høyst variable og dette er noe en nå ønsker en mer formalisert prosess på.

Universitetet inviterte sammen med studentorganisasjonen til møter i Bodø, Mo i Rana og Levanger for å orientere om i hvilke utvalg studentene har medvirkning og påvirkningskraft. I møtet ble blant annet mandatene til alle utvalg og råd gjennomgått og det ble diskutert hvordan en sammen kunne øke studentengasjementet.

Pedagogiske, didaktiske og digitale kompetansehevingstiltak for undervisere

Det er etablert et basiskurs i universitetspedagogikk (10 stp.) som tilbys på norsk og engelsk. Fakultet for lærerutdanning og kunst og kultur (FLU) har ansvar for kurset. Det tas opp 25 deltakere på hvert kurs. I tillegg til FLU bidrar Kompetansesenter for læring og teknologi (KOLT) i kurset. KOLT er en enhet som støtter fagpersonalet i bruk av teknologi i undervisningen. Det siste året har enheten særlig arbeidet med opplæring i bruk av nytt LMS – Canvas – i studieprogrammene. Det gjenstår å utvikle retningslinjer for alternativer til basiskurset med hensyn til hvordan relevant pedagogisk kompetanse kan erverves. Universitetet må også ferdigstille arbeidet med å utvikle en mal for utdanningsfaglig CV.

Etablere en meritteringsordning for fremragende undervisere

En arbeidsgruppe ledet av prorektor for utdanning har utarbeidet forslag til meritteringssystem som skal behandles av styret tidlig i 2019. I tillegg er det utarbeidet forslag om hvordan pedagogisk og didaktisk kompetanse skal dokumenteres i en utdanningsfaglig CV. Det er også foreslått å etablere et universitetspedagogisk nettverk ved universitetet som bl.a. skal være med å vurdere søknader om å bli fremragende underviser, sammen med eksterne eksperter. I løpet av vårsemesteret 2019 skal meritteringsordningen være på plass, sammen med et strukturert opplegg for utforming og utredning av utdanningsfaglige CVer.

Internasjonalisering, spesielt studentutveksling (delstrategi internasjonalisering)

Nord skårer betydelig lavere enn andre institusjoner når det gjelder studentutveksling. Kun 3,7 % av kandidatene uteksaminert ved universitetet i 2017 hadde vært på utveksling, mens gjennomsnittet for statlige institusjoner lå på 16,1 %. Denne indikatoren relateres til Bologna-prosessen som har som mål at 20 % av en institusjons uteksaminerte kandidater skal ha hatt et utenlandsopphold i løpet av studiene innen 2020.

Internasjonalt samarbeid og anerkjennelse er nødvendig for å oppnå de mål som er satt i Nord universitets Strategi 2020. Det er derfor nødvendig å lykkes med internasjonaliseringen for å lykkes som universitet. Alle studietilbud må gjenspeile satsingen på å gi studentene et internasjonalt perspektiv i utdanningen, og alle gradsgivende studier skal ha minst ett semester i studieplanen som kan benyttes til utvekslingsopphold (jf. tilsynsforskriftens krav).

Delstrategi for internasjonalisering ble vedtatt i styremøtet 18. september i år. Ambisjonen med delstrategien er at internasjonalt samarbeid på sikt skal bli en naturlig del av måten arbeidsprosessene gjennomføres innen all kjernevirksomhet ved Nord universitet.

Delstrategien inneholder tre arbeidspakker som er rettet mot gradsstudenter, alle ansatte og forskningssamarbeid og finansiering. Det overordnede målet blir beskrevet som:

«å øke omfang og kvalitet av forskning og utdanning ved å øke antall aktive samarbeidspartnere og internasjonalt samarbeid som vil sikre tilgang til vitenskapelig, erfaringsbasert og interkulturell kompetanse fra hele verden og gjøre det mulig for Nord å bidra internasjonalt med vår vitenskapelige, erfaringsbaserte og kulturelle kompetanse».

Et eget punkt omhandler bachelor- og masterprogrammene og hovedmålene er å øke internasjonal mobilitet og styrke tilhørende læringsutbytte, styrke kvaliteten og omfanget av studieprogram og emner på engelsk og forbedre integreringen av internasjonale studenter i det akademiske fellesskapet. Delstrategi for internasjonalisering handler også om å bedre studentenes læringsutbytte.

Styret har tildelt strategiske midler til å øke internasjonalt samarbeid og mobilitet både i 2017 og 2018, noe som har satt i gang mange prosesser rundt på fakultetene og generert flere typer aktiviteter. Alle fakultet har utarbeidet egne prioriteringer for bruk av disse midlene, og en del av midlene benyttes til å inngå nye avtaler med eksisterende forskningsnettverk, der avtaler som bidrar til god kvalitet i studieprogrammene prioriteres. Dette innebærer også at flere eldre avtaler termineres. International Student Union (ISU) har gjennom et eget prosjekt blitt utfordret på å gi råd om hvordan vi kan få til bedre faglig integrasjon av utenlandske studenter.

Studentombud

For å bidra til økt rettsikkerhet for studentene, og for å avklare rettsstillingen til studentene overfor universitetet i enkeltsaker, ble det opprettet en egen stilling som studentombud (styresak 29/18). Studentene var pådrivere i denne prosessen. Studentombudsordningen skal være et lavterskeltilbud for studentene. Ombudet skal kunne gi råd og veiledning i saker som bl.a. berører studiesituasjonen, og påse at enkeltstudenters saker får en forsvarlig og kvalitetsmessig korrekt behandling. Studentombudet tiltrådte 1. oktober i år.

Utvalgte kvalitetsindikatorer

Under styrets behandling av kvalitetsrapporten for 2016/2017 ble studieavdelingen oppfordret til å velge fem indikatorer som kan si noe om utviklingen over tid. Indikatorene har vært oppe til diskusjon i UU og ble valgt i samråd med prorektor for utdanning. Indikatorene er også enkle å aggregere opp fra studieprogramnivået til fakultet og institusjon. De er også sammenlignbare med andre institusjoner i sektoren.

De fem valgte indikatorene er:

- Kvalifiserte søkere pr. budsjetterte studieplass
- Gjennomføring på normert tid (vitnemålgivende)
- Frafall underveis i studiet (vitnemålgivende)
- Fra studiebarometeret: «*alt i alt tilfreds med*»
- Fra studiebarometeret: «*arbeidstid på studier*»

Kvalifiserte søkere pr. budsjetterte studieplass er valgt som indikator da den sier noe om både et studieprogram og institusjonens attraktivitet. Det er mange faktorer som virker inn på hvorvidt et studium er populært eller ikke. Kvalitet på studiet må antas å være én av faktorene. Stor konkurranse om studieplassene kan være med å påvirke utdanningskvaliteten, ved at det er de mest motiverte og skoleflinke søkerne som får studieplass. Tabellen under gir en oversikt over andelen kvalifiserte søkere pr. budsjetterte studieplass de siste tre år. I tabellen inngår kun søkning til studier utlyst gjennom Samordna opptak.

Fakultet	2016	2017	2018
Handelshøgskolen	1,80	1,73	1,40
Fakultet for samfunnsvitenskap	1,74	1,84	1,86
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	1,63	2,29	2,47
Fakultet for sykepleie og helsevitenskap	2,36	2,77	3,02
Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag	1,11	1,04	1,23

Tabell 1 Andel kvalifiserte førsteprioritetssøker pr. budsjetterte studieplass

Gjennomføring på normert tid sier noe om produksjonen av ferdige kandidater. Indikatoren vil kunne avdekke om det i enkelte gradsstudier er behov for å legge til rette for at studentene skal kunne følge normal produksjon. Flere undersøkelser viser også en klar sammenheng mellom studenters startkompetanse og gjennomføringsevne. Som det fremgår av tabellene under fullfører 48,5 % av bachelorstudentene sine heltidsstudier på normert tid, mens tallet for masterstudentene er 32,7 %. Fakultet for sykepleie og helsevitenskap har et masterprogram på heltid. Her har ingen studenter fullført på normert tid, men noen få fullfører 1-2 år senere. I tabellen inngår kun heltidsstudier da disse er sammenfallende med de nasjonale styringsparameterne.

Fakultet	Andel ferdige på normert tid - bachelor
Handelshøgskolen	40,1 %
Fakultet for samfunnsvitenskap	41,4 %
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	44,2 %
Fakultet for sykepleie og helsevitenskap	58,8 %
Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag	56,1 %
Totalt bachelor	48,5 %

Tabell 2 Gjennomføring på normert tid – bachelor, forventet ferdig våret 2018

Fakultet	Andel ferdig på normert tid - master
Handelshøgskolen	28,2 %
Fakultet for samfunnsvitenskap	15,2 %
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	36,4 %
Fakultet for sykepleie og helsevitenskap	0,0 %
Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag	58,9 %
Totalt master	32,7 %

Tabell 3 Gjennomføring på normert tid – master, forventet ferdig våren 2018

Frafall underveis i studiet er en tredje indikator som kan si noe om kvaliteten på studieprogrammet. Undersøkelser har f.eks. vist at dersom studenter tidlig kommer inn i et fagsosialt fellesskap, har dette positiv effekt på gjennomføringsgraden i studiet.

Studiebarometeret er en nasjonal undersøkelse som gjennomføres blant studenter på 2. og 4. studieår. Undersøkelsen har blitt en av de viktigste nasjonale undersøkelsene omkring utdanningskvalitet, og vi har hentet to indikatorer herfra. «Alt i alt tilfreds» med er en indikator på hvor tilfredse studenten generelt er med studieprogrammet de går på. «Arbeidstid på studier» sier noe om hvor mange timer per uke studentene i gjennomsnitt bruker på organiserte læringsaktiviteter og selvstudier. Tabellene viser noen fakultetsvise forskjeller. Studentene ved Handelshøgskolen bruker i snitt 24,81 timer per uke på studiene, mens studentene ved Fakultet for sykepleie og helsevitenskap bruker i snitt 39,46 timer. Tabell 3 «Alt i alt tilfreds med» viser i hvor stor grad studentene til tilfreds med studiene på en skala fra 1 til 5, der 5 er best.

Fakultet	2017
Handelshøgskolen	24,81
Fakultet for samfunnsvitenskap	29,64
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	35,83
Fakultet for sykepleie og helsevitenskap	39,46
Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag	30,35

Tabell 4 Fra studiebarometeret: «arbeidstid på studier»

Fakultet	2016	2017
Handelshøgskolen	3,9	4,0
Fakultet for samfunnsvitenskap	3,7	3,8
Fakultet for biovitenskap og akvakultur	4,0	4,1
Fakultet for sykepleie og helsevitenskap	4,2	4,1
Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag	4,1	3,9

Tabell 5 Fra studiebarometeret: «alt i alt tilfreds med»

Fakultetene har kommentert utviklingen på alle disse indikatorene gjennom de fakultetsvise kvalitetsrapportene. For vurderinger og eventuelle tiltak knyttet til studieprogrammene henvises det til de vedlagte studiekvalitetsrapportene fra fakultetene.

Generelt viser indikatorene at studentene er tilfredse med sin studiesituasjon. Det er store variasjoner mellom studieprogrammene i antall kvalifiserte søkere pr. studieplass. Attraktive studier som bachelor i dyrepleie er med å trekke snittet opp for FBA og det synes som HHN opplever en nedgang i søkningen til økonomiske og administrative studieprogrammer. Andelen studenter som fullfører sin utdanning på normert tid er særlig lav for masterutdanningene. På bachelorprogrammene fullfører 48,5 % på studieprogrammet normerte tid. Tidsbruken på studiene varierer også mellom fakultetene, fra 24,8 timer pr. uke på HHN til 39,5 timer pr. uke på FSH. Det gjøres oppmerksom på at sykepleierstudentene er ute i praksis i perioden studiebarometeret gjennomføres, og at arbeidsmengden derfor kan oppleves som høyere enn ellers.

Endringer og forbedringer i kvalitetssystemet 2017/2018

Kvalitetsarbeidet er en kontinuerlig prosess. Som institusjon ønsker Nord stadig å utvikle, forbedre og effektivisere seg. Som organisasjon skal en også å være innovativ, utvikle effektive arbeidsmetoder som kan friggi tid til forskning og undervisning. Kvalitetsarbeidet har her en sentral rolle i å dokumentere arbeidsprosesser. Noen av de viktigste endringene er beskrevet nedenfor.

Nettsider

Sentralt i det systematiske kvalitetsarbeidet har vært videreutviklingen av nettsidene for utdanningskvalitet¹, der det dokumenteres hvordan Nord på ulike områder jobber med kvalitetsforbedring og hvordan dette igjen innvirker studentenes læringsutbytte.

Utdanningsutvalget (UU)

Det sentrale utdanningsutvalget (UU) er rektors rådgivende organ i saker som blant annet omhandler utdanningskvalitet. I løpet av siste studieår har utvalget drøftet hvordan evaluering av studieprogram og emner skal foregå ved institusjonen, og sørget for at vedtak er blitt fattet av besluttende organ. Utdanningsutvalget har også vært sentral i utvikling av rutiner og rapporteringsmaler på utdanningskvalitet fra emneansvarlig, studieprogramansvarlig og fakultet. Rutinene er vedtatt i rektorvedtak.

Rollebeskrivelser

En oversikt over ansvaret til den enkelte ansatte innen kvalitetsarbeidet på bachelor- og masterutdanningene, er tydeliggjort på nettsiden. Rolle- og ansvarsbeskrivelsene er grundig drøftet med dekanene i flere runder og endelig forankret gjennom eget rektorvedtak. En tilsvarende oversikt over roller og ansvar innen ph.d.-området er utarbeidet, men ennå ikke vedtatt.

Systemer for melding

Universitetet har tidligere hatt ulike systemer hvor ansatte, studenter og andre kunne melde fra om ulike forhold. Disse var spredt rundt på internettsidene, og kunne oppleves som lite tilgjengelige. I dag er dette samlet på en egen side, Si fra!², hvor en kan melde om forhold knyttet til studiehverdag (ros og ris), avvik knyttet til håndtering av personvern, HMS for ansatte, kritikkverdige forhold og varsel om seksuell trakassering. Informasjon om hvordan disse meldingene/varslene blir fulgt opp av institusjonen er også beskrevet.

¹ <https://www.nord.no/no/om-oss/universitetet/kvalitetsystem>

² <https://www.nord.no/no/om-oss/kontakt/si-fra/>

Nye verktøy

Universitetet har flere pågående prosjekter som har en direkte kobling til det systematiske kvalitetsarbeidet. Flere av disse vil føre til en forenkling av dagens arbeidsoppgaver i og med at prosessene blir mer automatiserte. Et nytt verktøy for gjennomføring av emneevalueringer vil integreres i læringsplattformen, og vil forenkle gjennomføring og oppfølging. Verktøyet vil være i funksjon fra studieåret 2019-2020.

I dag presenteres alle prosesser og rutiner som dokumenter på nettsiden for utdanningskvalitet. Disse vil senere bli lagt inn i et nytt kvalitetssystem utarbeidet gjennom det pågående prosjektet «Kvalitet i Nord». Når utdanning blir flyttet over til det nye kvalitetssystemet for universitetet, vil en i større grad sikre forbedret revisjonshåndtering av dokumenter i og med at dette vil bli ivarettatt ved elektronisk påminning.

Dokumentene i kvalitetssystemet skal til enhver tid være oppdaterte og har i utgangspunktet en gyldighet på ett år før de skal revideres. Til prosess- og rutinebeskrivelsene er det definert én prosesseier og én prosessansvarlig. Prosesseier er ansvarlig for at kritiske prosesser på eget ansvarsområde er dokumentert og godkjent, mens prosessansvarlige har det daglige ansvaret for området, og den årlige revisjon av dokumenter. Gjennom revisjon av dokumenter sikres samsvar mellom krav og utførelse. Ledelsen på alle nivå, med styret som øverste ansvarlig for utdanningskvaliteten, skal sikres god og relevant styringsinformasjon som grunnlag for å ta nødvendige beslutninger. Det arbeides derfor kontinuerlig med forbedringer av innholdselementene i systemet.

Ph.d.-utdanningene

Ph.d.-området skal inngå i universitetets systematiske kvalitetsarbeid på lik linje med bachelor- og mastergradsstudier. Nord har lagt ned mye arbeid for å sikre at utdanningskvaliteten på bachelor- og mastergradsstudiene tilfredsstiller interne behov og eksterne krav. Innenfor ph.d.-utdanningen har studieadministrasjonen sammen med forskningsadministrasjonen arbeidet med å beskrive kritiske prosesser. Roller og ansvar for kvalitetsarbeidet innen ph.d.-utdanningene er nå beskrevet slik det tidligere er gjort for bachelor- og masterprogrammene. Forskningsutvalget skal utarbeide en egen tidsplan for evaluering, revidering og mulig reakkreditering av ph.d.-programmene. En slik prosess er ressurskrevende, men det er en forventning om at det blir evaluert/revidert/reakkreditert ett doktorgradsprogram i året fra 2019. I forkant vil det bli utarbeidet egen prosessbeskrivelse, samt mal for selve gjennomføringen.

Ekstern vurdering

Enkelte fakultet har gjennomført "peer-review" av studieprogrammer, der eksterne fagpersoner har vært inne og vurdert relevansen til det enkelte program. Erfaringene fra dette arbeidet har vært så gode at en nå jobber med å få dette inn som et element i det generelle kvalitetsarbeidet, samtidig som en i større grad vil etterleve kravene til ekstern representasjon i evaluering av studietilbudene.

Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Nord universitet

Styret vedtok i fjor å be rektor om å strukturere kvalitetsrapporten i større grad rundt NOKUTs seks krav til det systematiske kvalitetsarbeidet jf. pkt. 3 i vedtaket (sak 124/17). Kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet finnes i § 4-1 i Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning. I de følgende avsnitt (1-6) presenteres det hvordan universitetet arbeider for å tilfredsstille disse kravene, i tillegg vises det til hvilke hovedaktiviteter og tiltak som gjennomføres.

§ 4-1 (1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte.

Nord universitet vedtok Strategi 2020 i møte 12 september 2017 (sak 79/17). Strategien inneholder et eget avsnitt om utdanning, der det bl.a. heter at institusjonen skal utvikle og implementere et nytt kvalitetssikringssystem for utdanning og implementere bedre systematikk og arbeidsflyt i kvalitetsarbeidet.

I forbindelse med utarbeiding og vedtak av strategien, ble fakultetene bedt om å utvikle egne handlingsplaner, der systematisk kvalitetsarbeid for å styrke utdanningskvaliteten, inngikk som ett område for igangsetting av egne tiltak. Planene omhandler også kvalitetssikring av studieprogram og kompetansebygging. Handlingsplanene ble lagt fram som orientering til styret (sak 6/18).

Nord universitet har inngått egen utviklingsavtale med departementet. I tildelingsbrevet for 2018 heter det at «Innholdet i avtalen skal i hovedsak utarbeides etter initiativ fra institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold blir drøftet. En forutsetning for utviklingsavtalen er at departementet og institusjonen er enige om innholdet.» Det heter også at «avtalen skal bidra til den faglige utviklingen ved institusjonen, og være til støtte for styret».

Ett av målene i utviklingsavtalen er: «Nord universitet skal styrke utdanningskvaliteten med grunnlag i et systematisk akkrediterings- og kvalitetsarbeid. Undervisningen skal være forskningsbasert. Studieporteføljen skal tilpasses faglige strategier. Det skal også tilrettelegges for økt internasjonalisering».

Vurdering av læringsutbyttebeskrivelser på emne og programnivå og sikring av samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og de faktiske ferdigheter og kunnskaper som studentene sitter igjen med etter endt studium, blir nærmere behandlet under punkt tre.

§ 4-1 (2) Kvalitetsarbeidet skal være forankret i institusjonens styre og ledelse på alle nivåer. Institusjonen skal gjennom kvalitetsarbeidet bidra til å fremme en kvalitetskultur blant ansatte og studenter.

Styret holdes underrettet om kvalitetsarbeidet ved den årlige kvalitetsrapporten og styret har en proaktiv rolle i forhold til å igangsette forbedrende tiltak. I rollebeskrivelsene for alle sentrale lederposisjoner fra styret, rektor, prorektorer, dekaner, prodekaner, studenter, råd og utvalg etc. inngår også den enkeltes eller utvalgs ansvar innen kvalitetsarbeidet.

Nords utdanningsutvalg (UU) og fakultetenes lokale utdanningsutvalg har et særskilt ansvar innen kvalitetsarbeidet. UU er et rådgivende organ for universitetets ledelse i alle saker som angår utdanning og studiekvalitet, og skal påse at studiekvaliteten blir ivaretatt og videreutviklet på en god og helhetlig måte i institusjonen. Utdanningsutvalget vedtar og iverksetter tiltak knyttet til utdanningskvalitet innenfor universitetets prioriterte satsingsområder og rammer gitt av styret/rektor gjennom budsjett. Samtidig skal utvalget påse at kvalitetsarbeidet i institusjonen og kvalitetssikringssystemet blir fulgt opp og videreutviklet på en god og forsvarlig måte.

Læringsmiljøutvalget (LMU) har en sentral rolle i å utvikle studentenes læringsmiljø. Begrepet læringsmiljø definerer LMU arbeidsområde og forstås som de fysiske, psykososiale, organisatoriske, digitale og pedagogiske kontekster der studentenes læring skjer, og som påvirker studenters prestasjoner og holdninger. I tiltaksplanen til LMU fremgår det hvilke tiltak som skal iverksettes for å forbedre læringsmiljøet og hvor ansvaret er plassert. For oversikt over mandat, handlingsplan og hvilke saker utvalget har behandlet vises det til utvalgets nettside³.

Begge disse utvalgene har en rådgivende funksjon for rektor og skal påse at nødvendige vedtak fattes. I tillegg har institusjonen et forskningsutvalg med lokale utvalg på hvert enkelt fakultet. Noen fakultet har i tillegg et eget doktorgradsutvalg. Disse har et overordnet ansvar for forskerutdanningene. Internasjonalt utvalg skal være en pådriver for internasjonalisering og studentutveksling innen alle fagområder. I alle utvalgene sitter det studentrepresentanter.

Studentene har en viktig oppgave i forbindelse med det systematiske kvalitetsarbeidet, både gjennom å delta i evalueringer og som representanter i råd og utvalg. Det har vært utfordringer med å få studentdemokratiet til å fungere etter fusjonen. Uten et velfungerende studentdemokrati, vil studentenes medvirkning ikke bli på ønsket nivå. Det har derfor blitt satt i gang flere tiltak fra universitetets og samskipnadens side for å bidra til et godt fungerende studentdemokrati, noe som er beskrevet tidligere i rapporten. Tiltakene med hovedvekt på opplæring, er høyt prioriterte, og vil bli fulgt opp av institusjonsledelsen. Opplæring av studentrepresentanter i råd og utvalg er et ansvar for utvalgsledelse og sekretariat i starten av perioden, men skjer også fortløpende i forbindelse med behandling av saker. Vi tilstreber å bidra til at studentene kan ivareta sine funksjoner som selvstendige meningsbærere.

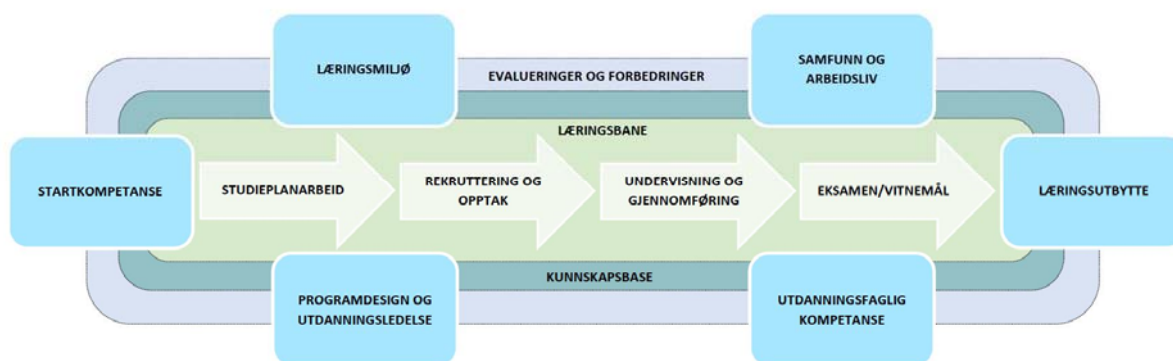
Universitetet har de siste årene samarbeidet med Studentinord om Førstesemesterprosjektet. Dette er et tiltak med fokus på frafall. Undersøkelser viser at dersom studentene kommer tidlig inn i et fagsosialt fellesskap, har dette positiv effekt på gjennomføringsgraden av studiet. Vi håper å se resultater av dette arbeidet for kullene som nå er i løp.

Våren 2018 ble den tidligere kvalitetshåndbok for utdanning erstattet av dokumentet «Nord universitet - Beskrivelse av kvalitetssystem for utdanning». Dokumentet gir en generell beskrivelse av hvordan universitetet arbeider for å oppfylle kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet i forhold til UH-loven, Studiekvalitetsforskriften og Studietilsynsforskriften. Dokumentet gir beslutningstakere og den enkelte ansatte oversikt over hvilken informasjon kvalitetssystemet inneholder og hvordan det vedlikeholdes.

I dokumentet framstilles det systematiske kvalitetsarbeidet ved hjelp av en figur som viser studentens læringsbane fra søknad til mottatt vitnemål. I tillegg vises og beskrives de tilhørende kvalitetsområder som virker inn på læringsbanen. Disse berører studentens studiehverdag direkte og sammen sørger de for at studentene skal oppleve god utdanningskvalitet. For utførlig oversikt over alle beskrevne aktiviteter henvises det til nettsiden for utdanningskvalitet⁴.

³ <https://www.nord.no/no/om-oss/rad-og-utval/laringsmiljoutvalet>

⁴ <https://www.nord.no/no/om-oss/universitetet/kvalitetssystem/kvalitetshandboka/Sider/default.aspx>

Figur 1 Utdanningskvalitet i Nord - Studentenes læringsbane og tilhørende kvalitetsområder.

For å implementere og vedlikeholde en kvalitetskultur på alle nivå og fagområder, skjer dette på ulike måter og ved ulike tiltak. De tre siste år har studieavdelingen avholdt et eget seminar for studieprogramansvarlige, men fokus på kvalitet og rolle. Dette vil bli videreført. I tillegg har det vært innlegg om kvalitetsarbeidet i ulike fora fra rektor- og direktørmøter, rektors strategiske ledermøte, lokale utdanningsutvalg og i fakultetssamlinger.

Det arrangeres også uformelle møter og samlinger gjennom året som «Studieavdelingen med venner», der saksbehandlere og administrative ledere på fakultetene informeres om aktuelle saker, endringer i lov og forskrifter, felles oppgaver, roller etc. Studieadministrasjonen har også gjennomført en såkalt STAS samling (Studieadministrativt seminar) med saksbehandlere på fakultetene og i fellesadministrasjonen om ulike saker som eksempelvis endringer i FS, det studieadministrative systemet. Gjennom at alle får lik informasjon og at felles rutiner utarbeides og implementeres, bygges en felles kultur for kvalitet i institusjonen.

Det er også faste møter mellom ledelse og studentparlament, nettside med mulighet for å melde fra om ulike negative hendelser eller gi ros for igangsatte tiltak eller hendelser. Studentene deler også ut en utdanningspris til gode undervisere på den årlige studiestarten. Det blir også delt ut en egen læringsmiljøpris på akademisk årsfest.

Lærermøter for de som underviser på emnene i et studieprogram, er organisert ulikt på fakultetene i forhold til fagområdene og organisering av studieprogrammene. En hensikt med slike møter er bl.a. å sikre at kvaliteten på studieprogrammene blir så lik som mulig på tvers av geografi og å etablere en felles kvalitetskultur blant de ansatte. Dette innebærer tett dialog mellom emneansvarlige og de ulike foreleserne. Eksempelvis har HHN faste halvårslige samlinger (KOPSS) for alle undervisere på grunnstudiene, der ulike tematikk innen studiekvalitet presenteres og diskuteres, og der foreleserne kan koordinere sin undervisning på tvers av studiestedene.

Det er innført ett møte i året mellom studieprogramansvarlige, emneansvarlige og tillitsvalgte studenter. Her kan studentene gi sine innspill til studieplan og emner. Noen fakultet som FSH, har etablert studieprogramfagråd, der det også sitter studentrepresentanter sammen med fagfolk fra arbeidslivet og fra andre utdanningsinstitusjoner.

På fakultetene er det også jevnlig møter mellom lærere og administrativt ansatte rundt studieprogrammene. Slik fremmes en felles kvalitetskultur på fakultetene. I tillegg til prodekaner kan også administrativt ansatte fra fakultetene møte som observatører i UU. Dette sikrer at den samme informasjonen gis til både fag og administrasjon.

Kvalitetsarbeid og implementering av kvalitetsarbeid skjer også gjennom den årlige studieplanrevisjonen i forbindelse med fakultetenes porteføljearbeid. Det daglige kvalitetsarbeidet skjer på det enkelte studieprogram, derfor er emne- og programansvarlige krumtappene i kvalitetsarbeidet, noe som vises gjennom den enkeltes rollebeskrivelse. Alle tiltak som kan støtte opp under undervisningssituasjonen, må derfor prioriteres. I tillegg til delstrategi for internasjonalisering er det derfor utarbeidet en delstrategi for digitalisering, der digital kommunikasjon med studentene og digitale eksamener er ett av de utviklingstiltak som vil skape en bedre eksamenssituasjon for studentene. I tillegg benyttes digitale løsninger og verktøy som læringsstøtte i undervisningssituasjonen.

Styret holdes også oppdatert på kvalitetsarbeidet gjennom ulike saker som orienteringer om kvalitetssystemet, det systematiske kvalitetsarbeidet, resultater fra studiebarometeret, rapport om opptak, fast rapportering om kompetanseutvikling i institusjonen, studieportefølje, den årlige kvalitetsrapporten, gjennomstrømning etc. Slik kan styret bidra med strategi og føringer for studiekvalitetsarbeidet ved universitetet.

§ 4-1 (3) Institusjonen skal ha ordninger for å systematisk kontrollere at alle studietilbud tilfredsstillere kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift, og eventuelle tilleggskrav fastsatt av institusjonen.

Universitetet sikrer at nye og eksisterende studietilbud oppfyller de nasjonale kravene til studietilbud og fagmiljø gjennom etablerte prosesser for akkreditering og reakkreditering. Fakultetene som skal igangsette nye tilbud, eller skal ha reakkreditert eksisterende utarbeider egen søknad i tråd med NOKUTs veiledning om akkreditering av studietilbud. Veilederen gir en utfyllende beskrivelse av hvilke krav som må oppfylles, hva som må beskrives og begrunnes før et studieprogram kan igangsettes. Søknadene går via fakultets UU og dekan til kvalitetssikring i det sentrale utdanningsutvalget(UU) før rektor godkjenner studietilbudet gjennom egne rektorvedtak. UU har en sentral rolle i kvalitetssikringen av dette og det er etablert prosesser for både akkreditering av nye og reakkreditering av eksisterende studieprogrammer. For oversikt over mandat og saker utvalget har behandlet vises det til utvalgets nettside⁵ og retningslinjene for akkreditering og reakkreditering.

Fakultetene som skal ha akkreditert nye, eller reakkreditert eksisterende utformer egen søknad utformet etter NOKUTs «Veiledning om akkreditering av studietilbud». Prosessen slik den fremstår i dag oppleves som krevende av fagmiljøene. Prosessen vil evalueres med tanke på forenkling/effektivisering, samtidig som kvalitet bevares. Det er også ønskelig å trekke studenter og andre (eksterne) faglige i større grad inn selve prosessen. I dag er disse delaktige i UUs behandling av selve søknadene. Videre settes det opp en egen plan for reakkreditering av ph.d.-programmene på lik linje med det som er gjort for bachelor- og masterprogrammene. Forskningsutvalget (FU) vil ha en lik rolle som UU i saksbehandlingen/kvalitetssikringen av programmet.

Årlige revisjon av studieplaner er med å sikre samsvar mellom læringsutbytte på emner og læringsutbyttet for studieprogrammet. Dette er også noe som avstemmes i reakkreditering av studieprogrammer. Revisjonen kontrollerer også at vurderingsformene som benyttes er hensiktsmessige i forhold til undervisning og læringsutbyttebeskrivelser. Studieprogramansvarlige og emneansvarlige har ansvaret for å sikre kvalitet i henholdsvis studieprogram og emne. I arbeidet kan man benytte egne erfaringer, studentenes emneevalueringer, studieprogramrapporten samt

⁵ <https://www.nord.no/no/om-oss/rad-og-utval/utdanningsutvalget>

eventuelle resultater fra Studiebarometeret, nasjonale eksamener eller andre nasjonale evalueringer eksempelvis NOKUT-evalueringer mv.

Prosesser for endringer i studieporteføljen er blitt vedtatt. Prosessene viser hvordan eventuelle endringer håndteres etter at styret har vedtatt endelig portefølje. Prosessene håndterer følgende endringer: Nye studier inn i porteføljen, Trekk før annonsering, Trekk etter utlysning, Trekk etter søknadsfrist, men før opptak og Avlysning av opptak. Prosessbeskrivelsene er gjort tilgjengelig sammen med de andre på internettsiden for utdanningskvalitet⁶.

Det har i løpet av studieåret vært gjennomført en internrevisjon. Internrevisjoner er et svært viktig element i Nord universitets kvalitetssikringssystem og har som mål å dokumentere om fastsatte prosesser og rutiner følges innen utvalgte tverrgående tema. For et valgt studieprogram ble det sett på hvordan vedtatte prosesser for planlegging og gjennomføring av undervisning, ledelsens gjennomgang og avvikshåndtering ble gjennomført i praksis. En egen rapport med oversikt over funn ble oversendt det aktuelle fakultet for videre oppfølging. Det sentrale utdanningsutvalget fikk også tilsendt rapporten som orienteringssak.

§ 4-1 (4) Institusjonen skal systematisk innhente informasjon fra relevante kilder for å kunne vurdere kvaliteten i alle studietilbud.

Emneevalueringer og dialog med tillitsvalgte om studieprogrammene

Som tidligere beskrevet behandlet Utdanningsutvalget malene for rapportering av utdanningskvalitet i sak 37/18 og ble ferdigstilt av prorektor for utdanning. Det ble utarbeidet egne maler for emneansvarlig, studieprogramansvarlig og den fakultetsvise studiekvalitetsrapporten.

Rapporteringene omhandler blant annet oppfølging av emneevalueringer, de fem kvalitetsindikatorne, hvordan studenter er blitt involvert i kvalitetsarbeidet på studieprogrammene og hvilke kvalitetsfremmende tiltak innen internasjonalisering som er iverksatt.

Evalueringene bidrar til at indikasjoner på sviktende kvalitet avdekkes, sjekke om eventuelle tidligere iverksatte forbedringstiltak fungerer etter intensjonen, lære av det som fungerer godt samt dokumentere at studentene involveres i kvalitetsarbeidet. Utdanningsutvalget har vedtatt at alle emner skal evalueres av studentene hver gang emnet gjennomføres. Enten som midtveiseevalueringer, og/eller som sluttevalueringer. Studieprogramevaluering skal minimum gjennomføres som dialogmøte med studenttillitsvalgte en gang i året. For en mer spesifikk oversikt over hvordan fakultetene gjennomfører og følger opp emneevalueringene vises det til de fakultetsvise kvalitetsrapportene.

Studiebarometer

Sammen med emneevalueringene har studiebarometeret blitt en av de viktigste kildene for å kunne vurdere kvaliteten i studietilbudene. Resultatene fra 2017-undersøkelsen ble presentert i LMU, UU og Styret i mars 2018 og viser at studentene er like fornøyd med studiene som i 2016. Totalt sier 74 % av studentene at de er tilfreds eller svært tilfreds med hensyn til overordnet tilfredshet med studieprogrammet. Som i tidligere år er studentene mest fornøyd med studieprogrammets arbeidslivsrelevans, fulgt av studieprogrammets evne til å inspirere. Studentene er fremdeles minst fornøyd med mulighetene deres til medvirkning, og med ulike aspekter av undervisning og veiledning. Styret vedtok at det må igangsettes et prosjekt for å øke studentenes

⁶ <https://www.nord.no/no/om-oss/universitetet/kvalitetssystem/kvalitetshandboka/Sider/default.aspx>

tidsbruk i studiene. Hvordan resultatene har blitt konkret fulgt opp på det enkelte fakultet er beskrevet i de vedlagte kvalitetsrapportene.

Statistikk

På nettsiden om utdanningskvalitet er det samlet en mengde data som kan benyttes for vurdering av kvaliteten i studietilbudene. Sentralt her er de halvårige rapporteringene av studentdata til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Relevante statistikker som registrerte studenter, gjennomføring, karakter, strykprosent og ferdige kandidater. Tallgrunnlaget oppdateres to ganger i året og er de offisielle tallene som blant annet brukes i årsrapporten til Kunnskapsdepartementet.

Universitetet har også anskaffet Tableau, som er et verktøy for å presentere sanntidsdata fra det studieadministrative systemet «Felles studentsystem» (FS). Administrasjonen på alle fakultet kan ved hjelp av dette verktøyet utarbeide etterspurt statistikk og styringsdata.

Kandidatundersøkelse

Nord har ikke gjennomført egen kandidatundersøkelse for å undersøke hvordan uteksaminerte kandidater vurderer hvor relevant deres oppnådde læringsutbytte de satte igjen med etter endt utdanning. I stedet har en nyttiggjort seg rapporten fra undersøkelsen Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) gjennomførte i 2017. Rapporten⁷ (Kandidatundersøkelsen 2017: Nyutdannede masteres møte med arbeidslivet og vurdering av relevans, studiekvalitet og læringsutbytte) ble lagt fram for Utdanningsutvalget som orienteringssak og viste at masterne i all hovedsak er fornøyd med utdanningen og lærestedet, og med utdanningens relevans for arbeidslivet.

Tilstandsrapporten for høyere utdanning 2018

Tilstandsrapporten⁸ sammenstiller viktige nøkkeltall fra alle universiteter og høyskoler og vurderer hvordan Nord utvikler seg i forhold til Kunnskapsdepartementets forventninger innenfor utdanning, doktorgradsutdanning og forskning, og styring, økonomi og personal. Tilstandsrapporten ble lagt fram for styret i sak 62/18 og det ble vedtatt bedt om en oversikt over hvilke saker som er i gang for blant annet å forbedre de områdene hvor Nord universitet har dårlig utvikling, som f.eks. gjennomføring på normert tid, kandidatproduksjon og internasjonalisering.

Si fra!

For å kunne rette opp feil som har skjedd og unngå at lignende hendelser skjer i fremtiden er det nå opprettet en felles nettside⁹ hvor en kan gi ros og ris knyttet til studiehverdagen, knyttet til personvern, HMS for ansatte, andre kritikkverdige forhold og rapportere om seksuell trakassering. Hvordan meldingene skal følges opp er også beskrevet og lett tilgjengelig. Ros og ris er studentene benytter oftest og er en uformell kanal for å melde fra om forhold de er fornøyd eller misfornøyd med. Innkomne meldinger loggføres og videresende ansvarlig for oppfølging. Læringsmiljøutvalget blir også orientert om status på innkomne meldinger i egen sak i hvert møte.

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT)

Undersøkelsen kartlegger studentenes helse og trivsel i bred forstand, med hovedvekt på psykososiale forhold. Rapporten fra undersøkelsen ble lagt fram 5. september 2018. Både styret og utdanningsutvalget har fått en orientering om resultatene og særlig det som angikk Nord universitet.

⁷ <https://www.nifu.no/publications/1602276/>

⁸ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2018/id2600317/?q=tilstandsrapporten>

⁹ <https://www.nord.no/no/om-oss/kontakt/si-fra/>

Læringsmiljøutvalget ved Nord har fått ansvaret for oppfølging og det utarbeides en egen handlingsplan med spesielt fokus på psykisk helse og ensomhet. I tillegg har alle studiestedene utarbeidet egne handlingsplaner med egne tiltak.

§ 4-1 (5) Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å utvikle kvaliteten i studietilbudene og avdekke eventuelt sviktende kvalitet. Sviktende kvalitet skal rettes opp innen rimelig tid.

Gjennom analysene og vurderingene som er gjort i emne,- studieprogramrapporter og fakultetenes egne studiekvalitetsrapporter viser en hvordan en arbeider systematisk for å heve kvaliteten i studieprogrammene.

Nord baserer sin kunnskapsinnhenting både fra interne undersøkelser/evalueringer og eksterne. Alle relevante undersøkelser behandles av læringsmiljøutvalget, lokale og sentralt utdanningsutvalg og i noen tilfeller også styret. Utvalgsbehandlingen ved Nord sikrer både forankring og oppfølging.

Midtveis- og sluttevalueringer av emner er viktige kanaler for å forbedre og å avdekke sviktende kvalitet. Studentene oppgir ofte at midtveisevalueringene har stor nytteverdi da f.eks. endringer i undervisningsopplegget som følge av deres tilbakemeldinger raskt kan implementeres. Endringer som følge av sluttevalueringene vil først ha effekt for senere studentkull.

Gjennom ros og ris-systemet som er beskrevet tidligere har studentene anledning til å gi tilbakemelding på forhold som angår deres studiehverdag. En gjenganger gjennom dette systemet har vært universitetets manglende overholdelse av sensurfrister. Gjennom kartlegging av omfanget, tydeliggjøring av regelverket og ansvar og en årlig sak i Utdanningsutvalget om overholdelse av sensurfrister forventer en å kunne se en forbedring på området.

I forbindelse med reakkreditering av eksisterende studietilbud har en avdekket at enkelte har hatt utfordringer med å fylle kravene til f.eks. internasjonalisering og studentutveksling. Utdanningsutvalget har i disse tilfelle vedtatt at studietilbudene kan akkrediteres under forutsetning av at manglene rettes opp innen en gitt dato. Akkrediteringsarbeidet av nye studietilbud har avdekket uheldige forhold knyttet til avtaler om praksis. Fakultetene har vist til intensjonsavtaler der det i ett tilfelle viste seg at samarbeidspartneren ikke kunne tilby det antall praksisplasser som var beskrevet i intensjonsavtalen. Igangsettingen at studiet ble utsatt i ett år i påvente av formell avtale om praksisavtaler. At veilederkompetansen i praksis ikke har vært i henhold til regelverk har også blitt avdekket gjennom kvalitetsarbeidet. Dette førte til utskifting av de veiledere som ikke hadde riktig kompetanse på området før studiet ble akkreditert.

Studiebarometer 2017 viste at 6 studieprogram hadde et resultat som var under NOKUTs grenseverdi for tilfredsstillende kvalitet. 2 av studieprogrammene har gjennomgått en større intern revidering i ettertid. For andre var det spesielt forhold knyttet til studentenes opplevelse av medvirkning og påvirkning av egen studiesituasjon som medførte lav score. Fakultetene viser gjennom fakultetsrapportene at de har iverksatt en rekke tiltak nokså umiddelbart etter at resultatene forelå. Fakultet for samfunnsvitenskap viser blant annet til gjennomførte avklarings og motivasjonsintervju med 2. og 3.-års studenter på journalistikkutdanningen. Andre som f.eks. lærerutdanningen viser til økt fokus på studentinvolvering gjennom blant annet flere møter med studenttillitsvalgte.

Styrets klagenemnd har også en rolle i kvalitetsarbeidet. Klagenemndas behandling av klager fra studenter har medført presiseringer i forskrifter, regelverk og rutiner for å unngå uriktig vedtak i saker. Klagenemnda er med å sikre studenters rettsikkerhet og dessuten et viktig organ i behandlingen av blant annet saker omkring mistanke om fusk.

§ 4-1 (6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje.

Studieporteføljesaken for studieåret 2017/2018 ble behandlet høsten 2016. Da var fakultetene midt i fusjonsprosessen og midt i etableringen av de nye fakultetene. I noen tilfeller førte dette med seg at fagområder ble overflyttet til et fakultet fra andre fakultet eller avdelinger. Noe av det første de nye fakultetene måtte konsentrere seg om, var å samordne studieplaner innenfor samme fagområder der dette lot seg gjennomføre. Samordningsarbeidet pågår fortsatt, men utenom de fag som venter på nye nasjonale retningslinjer, er de fleste andre fagområder i mål.

I forbindelse med studieporteføljen for 2017/2018 ble det besluttet å legge ned noen fagområder der kvalitetsarbeidet hadde avdekket mangler eller feil. Dette gjaldt eksempelvis Bachelor i nautikk ved HHN. Ut fra samordning av studieplaner og en vurdering av hvilke studiesteder som kunne tiltrekke seg flest studenter, ble også noen tidligere økonomistudier lagt ned og erstattet med andre studier. Noen studieprogram hadde også hatt dårlig søkning som bachelor i økonomi og landbruk. Ut fra fakultetets (FBA) strategiske forvaltning av ressursene, ble det besluttet å legge ned dette studiet. FLU la ned to masterstudier i musikk for å erstatte disse med et nytt masterstudium. Det har også vært jobbet med alle idretts- og kroppsøvningsstudiene med tanke på færre program. FSH la ned et nettbasert studium i arbeidsmiljøopplæring og en veilederutdanning for profesjonsutøvere, også ut fra at dette ble fanget opp av andre studieprogram. Ut fra dårlig gjennomstrømning og dårlige resultater, ble også to nettbaserte sykepleieutdanninger tatt ut porteføljen. Ved FSV ble flere studier lagt på is i forbindelse med dårlig søkning, og fakultetet hadde behov for en nærmere gjennomgang av studiene. Senere ble det også besluttet nullopptak på bachelor i journalistikk. Bachelor i film og TV-produksjon hadde en liten fagstab med lav akademisk fagkompetanse, og studiet ble derfor stanset inntil videre.

Fakultetenes kvalitetsrapporter viser at fagmiljøene benytter Studiebarometeret aktivt. I tillegg benyttes emne- og programevalueringer til å foreta endringer i studieprogrammene, der de i noen tilfelle, legger om studieprogrammet. SEFØ-analyser (strategi, etterspørsel, faglig- og økonomisk bærekraft) benyttes, og det blir spesielt lagt vekt på etterspørsel og faglig bærekraft. Ett studium som ble fullstendig lagt om i forbindelse med tilbakemeldinger fra studentene og fra eksterne interessenter, var det tidligere studiet i samfunnsikkerhet og kriseledelse. Studiet ble tatt ut fra porteføljen og omarbeidet. Det nye og omarbeidede masterstudiet i beredskap og kriseledelse ble startet opp nå i høst.

Siden siste kvalitetsrapport er det lagt enda sterkere vekt på tilsyns- og kvalitetsforskriftens krav. Det arbeides med kompetanseheving i fagmiljøene, og flere ansatte får satt av deler av arbeidstiden til dette formålet. I tillegg til å få flere av de ansatte til å ta doktorgrad, har noen fakultet satt i gang egne professorprogram. Undervisningen skal være forskningsbasert og fakultetenes studieportefølje skal ivareta dette kravet. I tillegg har styret lagt føringer på at porteføljen skal ivareta universitetets profilområder og ivareta regionale behov.

For å kunne tilby lik kvalitet på studietilbudene uavhengig av geografi, benyttes faste lærermøter og programråd. Noen fagområder har også med studenter i disse møtene. På sikt vil dette gi viktige innspill til vurderingen av porteføljen. Noen fakultet ønsker å trekke egne arbeidslivspanel inn i arbeidet med reakkrediteringen for i større grad å få en ekstern vurdering av innholdet i studieprogrammene.

Fakultetene melder om at erfaringer fra kvalitetsarbeidet benyttes til prioritering av hvilke studier som skal reakkrediteres. Det blir også sett på gjennomføring og kandidatproduksjon, og rapporter fra DBH og egenproduserte statistikker benyttes i sterkere grad enn tidligere for å vurdere kvalitet og

mangler eller styrker i porteføljen. I tillegg jobbes det med å forbedre læringsutbytte-beskrivelsene, ofte i samråd med eksterne parter. Profesjonsstudiene har faste møter med praksisfeltet, og flere fakultet har planer for- eller har satt i gang arbeidslivspaneler for å ivareta alle studiene. Her vil det fanges opp om kandidatene har rett kompetanse, og om institusjonen har de riktige studiene ut fra fagprofil.

Som vist i rapporten benytter fakultetene resultater fra kvalitetsarbeidet som erfaringsbakgrunn for porteføljearbeidet, ved strategiske prioriteringer av ressursbruk, behov for nye utdanninger eller nedleggelse av eksisterende studieprogram. Arbeidet med utdanningskvalitet har høy prioritet på fakultetene, og opplæring i roller og ansvarsområder er blitt gjennomført både fra sentralt hold og internt på det enkelte fakultet. Kvalitetsarbeidet har også ført til vurderinger av hvilke studieprogram som skal gjennomføres ved hvilke studiesteder, for å sikre tilstrekkelig god kvalitet og volum i søkningen.

Avslutning

Selv om vi er kommet godt i gang i arbeidet med å forankre prosessene i det systematiske kvalitetsarbeidet på fakultetene, er det ennå et stykke igjen før vi kan si oss fornøyd med implementeringsgraden. Som vist i rapporten gjøres det nå et arbeid for å få et bedre system på studenttillitsvalgtes rolle og funksjon. Studentene er en viktig part i kvalitetsarbeidet, og må inkluderes i alle aktuelle fora. Dette gjelder både i forhold til evalueringer og tilbakemeldinger knyttet til formelle bestemmelser, men også som viktige samtalepartnere for emneansvarlige. Det systematiske kvalitetsarbeidet er ikke en konkret arbeidsoppgave som kan ferdigstilles og avsluttes. Kvalitetsarbeidet er en prosess som fortløpende skal bidra til å rette opp feil og mangler og forbedre det som allerede fungerer rimelig godt. Arbeidet skal også bidra til opplæring av nye ansatte i forhold til deres spesifikke rolle, bedre kvaliteten på studieprogrammene og i emner, slik at studenter og ferdige kandidater kan ta en rolle i utviklingen av samfunns- og arbeidsliv.

Gjennomføringen av det systematiske kvalitetsarbeidet gjennom evaluering og forbedring av studieprogrammet, er et lederansvar. For å lykkes med studieprogramledelse er det viktig med klart definerte roller og tydelig ansvarsdeling. Det årlige utdanningsseminaret i Mosjøen er en arena hvor alle studieprogramansvarlige inviteres til et todagers faglig arrangement nettopp med tanke på å inspirere til videreutvikling av kvalitetskulturen i studieprogram og emner. Fakultetene har i tillegg egne samlinger der det fokuseres blant annet på å styrke rollen som studieprogramansvarlig.

Når det gjelder reakkreditering av studieprogram, fungerer dette bra i dag, men prosessene kan forbedres ved hjelp av peer-review og ekstern representasjon i vurderingen. Videre bør også studentene i større grad bli involvert i dette arbeidet.

Arbeidet med utdanningskvalitet har tatt et stort steg i riktig retning. Forankringen og tydeliggjøringen av roller og ansvar har vært viktig å få på plass. Utdanningsutvalgets vedtak for hvordan emner og program skal evalueres, har vært viktig å få på plass. UU vedtok også maler for hvordan rapportering av kvalitetsarbeid på emne, studieprogram og fakultetsnivå kan foregå. Dette bidrar nå til bedre sammenheng i rapporteringen.

Med en sterk grad av involvering på fakultetene vil alle ansatte måtte ta et ansvar og løfte kvalitetsarbeidet inn som en del av det daglige arbeidet. Dette har hatt fokus i fakultetenes arbeid med studieprogrammene og er også diskutert i fakultetsvise møter, noe som har resultert i en god forankring hos studieprogramansvarlige. Dette skjer også parallelt med ett stadig sterkere krav om å levere forskning og publisering. For å kunne tilby en forskningsbasert undervisning på alle fagområder, må både kvalitetsarbeid, undervisning og forskning samordnes.

I forhold til kvalitetsindikatorene er vi fornøyd med utviklingen, med unntak av gjennomføring på normert tid for masternivået. Her vil det være nødvendig å sette i verk et prosjekt for å forbedre gjennomføring på normert tid.

Kvalitetsarbeidet ved Nord universitet har vært i sterk utvikling det siste året, ikke minst på fakultetene og i forhold til studieprogrammene. Samordning etter fusjonen har gitt gode resultater på studieprogramnivå, ansvarsforhold er blitt avklart og mye opplæring har funnet sted. Når et nytt teknisk system er på plass som skal bidra til automatiserte prosesser, vil det daglige kvalitetsarbeidet bli lettere å ivareta, spesielt for emne- og studieprogramansvarlige.